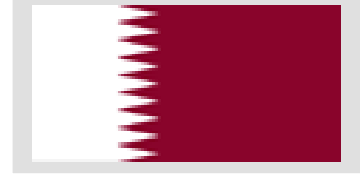

KATAR: GENEL BİLGİLER

Resmi adı	Katar Devleti
Yönetim Şekli	Emirlik
Devlet Başkanı	Sheikh Amir Hamad bin Khalifah Al-Thani
Başbakan	Sheikh Hamad bin Jassem bin Jabir Al-Thani
Yüzölçümü	11.521 km ²
Nüfusu	2 milyon
İklim	Yazlar sıcak ve nemli; kışlar ılık ve az yağışlı
Resmi Dil	Arapça
Başlıca Şehirler	Doha (Başkent)
Para Birimi	Katar Riyali (QR)
Zaman Dilimi	GMT + 3 (Türkiye yaz saatinde iken TSİ ile aynı; bunun dışında TSİ +1)
Kur	1 ABD \$ = 3.65 QR (sabit kur)

11.521 km² yüz ölçümü ile küçük bir körfez ülkesi olan Katar'ın tek karasal komşusu 60 km'lik bir sınırı paylaştığı Suudi Arabistan'dır. Denizden Bahreyn, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ve Oman'a yakın bir konumda olan Katar, Basra Körfezi'nin merkezinde olması ve İran'a yakınlığı sebebiyle jeostratejik açıdan önemli bir ülkedir.

Haziran 2013 tarihi itibarıyla tahmini nüfusu 2 milyondur. Bu rakamın büyük çoğunluğunu ülkeye Pakistan, Hindistan, İran ve Ortadoğu'nun çeşitli ülkelerinden çalışma amaçlı gelmiş oturma izni olan nüfus oluşturmaktadır. Aslen Katar da bulunan Arap nüfus 760.000 (nüfusun yaklaşık %40'ı) kadardır. Gelişmekte olan Katar ekonomisine paralel olarak yabancı işçi akını devam etmekte ve ülke nüfusu hızlı bir artış göstermektedir. Toplam nüfusun yarısı başkent Doha'da yaşamaktadır. Katar düzlüklerden oluşan, en yüksek rakımı 40 m olan bir yarımadadır. Yazları kurak karasal iklime sahip olup, sıcaklık 50°C'yi bulmaktadır. Su kaynakları çok kısıtlı olup içme suyu ihtiyacı büyük ölçüde deniz suyunun arıtılması suretiyle elde edilmektedir.

Katar düşük nüfus ve yüzölçümüne rağmen özellikle doğalgaz endüstrisinin gelişmesi ile birlikte iddialı şekilde büyüyen bir ekonomiye sahiptir. Yaşadığı ekonomik gelişim, siyasi ve hukuki reform sürecine paralel olarak dış dünyaya da yoğun bir şekilde açılma, dış dünyada yer alma ve söz sahibi olma stratejileri izlemektedir. Ülke onlarca ekonomik projenin yanında sosyal, kültürel ve sportif vb. alanlarda bir çok atılımı üstlenmiştir. Şeyh Hamad'ın eşinin direktörlüğünü yaptığı Qatar Foundation tarafından oluşturulan Education City, Amerikan ve diğer ülkelerin önemli üniversitelerinin kampüslerini bünyesinde bulundurmaktadır. Katar 2006 Asya Oyunları'na ev sahipliği yapmıştır ve 2011 Asya Kupası'nı da düzenlemiştir. Doha 2016 Olimpiyat Oyunlarına aday olmuş, ancak Uluslararası Olimpiyat Komitesi tarafından belirlenen finalistler arasında yer alamamıştır. Bununla birlikte Katar, 2022 FIFA Dünya Kupası'na ev sahipliği yapacaktır.

Katar Devleti Körfez İşbirliği Konseyi (Gulf Co-operation Council - GCC) üyesidir. Suudi Arabistan, Kuveyt, Bahreyn, Oman, Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar'dan oluşan konseyde gümrük birliği oluşturulmuştur. İthal edilen ürünlerdeki standart tarife % 5 olarak belirlenmiştir. 7 Haziran 2009'da Katar, Suudi Arabistan, Kuveyt ve Bahreyn'le birlikte Körfez Parasal Birliğine yönelik çalışmaların merkezi Riyad'da olacak Para Konseyi tarafından sürdürülmesine ilişkin bir anlaşma imzalanmıştır. Bununla birlikte, Konseyin ortak para birimine planlandığı gibi geçmesi mümkün gözükmemektedir. Konseyin ayrıca Avrupa Birliği ile serbest ticaret anlaşması (STA) fikri mevcut olsa da bu da gerçekleştirilebilmiş değildir. Bunun yerine Çin, Hindistan, Singapur gibi bazı Asya ülkeler ile STA müzakereleri sürdürülmektedir. Bu anlaşmaların gerçekleştiği takdirde Katar'ın hızla gelişen petrokimya sanayine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Katar ayrıca ABD ile de STA görüşmeleri yapmaktadır.

Katar ayrıca 2007-2008 yılları arasında Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi geçici üyesi olmuştur. Bunların yanı sıra Katar'ın Dünya Ticaret Örgütü (WTO), Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC), Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Uluslararası Para Fonu (IMF), Arap Ligi ve Arap Para Fonu (AMF) gibi uluslararası kurumlara üyeliği mevcuttur.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nominal GSYİH (milyar \$)	60.4	80.7	100.4	96.8	155.8	177.8	189	198,310
Kişi başı GSYİH (\$)	58.367	59.729	58.673	61.920	91.600	100,600	102.800	101.513
Reel Büyüme Hızı (%)	12,2	17,3	11.7	9,5	16.7	14.1	6.3	6,2
Enflasyon oranı (yıllık %)	11,3	13,7	15.2	-4.9	-2	2.8	1.9	3,6
İhracat (milyar \$)	34.052	41.490	55.727	48.304	74.934	114.3	117.7	122,231
İthalat (milyar \$)	14.811	19.824	27.900	24,921	23.381	26.92	23.49	35,364

Kaynak: CIA The World Factbook

GENEL EKONOMİK DURUM

Katar ekonomisi son yıllarda yüksek düzeyde seyreden petrol fiyatlarından ve özellikle doğal gaz sanayisinin gelişiminden ve çeşitlenmesinden olumlu şekilde etkilenmiştir. 90'lı yılların sonlarında Hidrokarbon gelirlerinin doğal gaz endüstrisinin çeşitlendirilmesine ve geliştirilmesine, ülkenin altyapı ve ulaşım sektörlerine yoğun bir yatırım şeklinde aktarılmasıyla oldukça dinamik bir ekonomi yaratılmaktadır.

2011 yılında 177,8 milyar dolardan, 2012 yılında 189 milyar dolara çıkan Katar GSYİH'sı % 6,2 oranında bir artış göstermiştir. 2013 yılında da aynı büyüme oranını korumuştur. 2012 yılında 102.800 dolar iken 2013 yılında 101,513 dolar olan kişi başına düşen GSYİH ile Ortadoğu ve Körfez ülkeleri arasında ilk sırada yer almaktadır.

Azalan petrol ve gaz fiyatlarına bağlı olarak GSYİH'daki reel büyüme 2012 yılında %6,3 iken 2013 yılında %6,2 olmuştur.

Sıvılaştırılmış doğalgaz üretimindeki artış ve hidrokarbon endüstrisindeki diğer gelişmeler ile gayrimenkul sektöründeki büyüme geçtiğimiz yıllarda Katar ekonomisinin hızlı büyümesinin altında yatan temel etkenlerdir.

Katar'da tarım sektörü GSYİH içinde %0,1'lik bir paya sahiptir. Tüm tarım arazileri devlete aittir ve devlet tarafından tarım alanında yatırım yapılması için çeşitli teşvikler sunulmaktadır. Bununla birlikte bu alanda yatırım yapmak isteyen yerli yatırımcılar oldukça azdır ve yabancı yatırımcılara bu alanda geniş teşvikler mevcuttur. Katar, gıda ihtiyacının tamamını ithalat yoluyla gidermektedir.

Katar ekonomisini çeşitlendirmek ve petrole olan bağımlılığını azaltmak için doğalgaz alanında ve petrokimya endüstrisinde yeni yatırımlara yönelmiştir. 2010 yılında her biri yıllık 7,8 milyon ton kapasiteli 5 LNG sahasının üretime geçmiştir. 2011 yılında ise saf petrol üretimi yıllık 19,8 milyon varildir. Katar'ın doğal gaz ihracatı yaptığı Uzak Doğu pazarları ve İngiltere'deki ekonomik küçülmenin Katar ekonomisine da yansımaları endişeleri vardır. Ancak, Katar'ın gaz pazarındaki dominant pozisyonu ve düşük üretim maliyetleri Katar'ın bu durumdan minimum etkilenmeyeceğini göstermektedir.

20 yılı aşkın bir süredir kullanılan 1 Katar Riyali/3,64 ABD Doları sabit kurunun sürdürülebilmesi amacıyla Katar'daki faiz oranları Amerika'daki faiz oranları değişikliklerine benzer bir trend izlemiştir.

Diğer taraftan doların geçtiğimiz yıllarda diğer önemli para birimlerine karşı değer kaybetmesi, ithalatını yoğunlukla AB ülkelerinden gerçekleştiren Katar ekonomisinde enflasyonu artırmıştır. 2010 yılında ortalama yıllık %-2 olarak gerçekleşen enflasyon 2011'de %1,9'a yükselmiştir, 2012 yılında ise enflasyon oranı %1,9 olarak gerçekleşmiştir.

2000 yılından itibaren bütçe fazlası vermekte olan Katar'da Maliye Bakanlığı'nın oldukça muhafazakar bir hesaplama yöntemi tercih ettiği bilinmektedir. Economic Intelligence Unit (EIU) verilerine göre 2011 yılında 58,1 milyar dolar olan bütçe 2012 yılında 62,66 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ülke özellikle sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ihracatındaki artıştan faydalanmaktadır. 2011 yılı LNG kapasitesi 77 milyon ton ve LNG ihracatı yıllık 60 milyon tondur.

2007 – 2011 yılları arasında Katar hükümeti enerji kaynakları üretimi ve imalat sanayii kolları için 75 milyar dolarlık, toplamda da 150 milyar dolarlık yatırım planlanmıştır. Belli başlı projelerde kullanılmak üzere, Katar ekonomisi açısından uzun vadede ekonomik büyümeye olumlu yansıtacak nitelikte makina ve malzeme ithalatı artmıştır.

Ulaşım, alt ve üst yapı projelerinde çalışmak üzere dışarıdan gelmekte olan işçileri ve ailelerini barındıracak büyük gayrimenkul ve yerleşim alanı yatırımları yapılmaktadır. 2006'da organize edilen Asya oyunları için de önemli harcamalar

yapılmıştır. Düşen enerji gelirlerine rağmen, Hükümetin altyapı, sağlık ve eğitim sektörlerine yatırımları devam etmektedir.

Katar'da 1998'den itibaren özelleştirmenin hızlandığı gözlemlenmektedir. Elektrik ve su dağıtımında, iletişimde, petrol ve doğal gaz hizmetlerinin belirli bölümlerinde Katar Elektrik ve Su İşletmesi (Qatar Electricity and Water Company), Katar Telekom (Q-Tel) ve Katar Yakıt Şirketi (Qatar Fuel Company) tamamen veya kısmen özelleştirmeye tabii olmuşlardır.

DIŞ TİCARET

Katar dış ticareti, uluslararası enerji fiyatlarına bağlı olarak şekillenmektedir. Son yıllarda petrol, doğal gaz, sanayii, altyapı, eğitim ve turizm alanlarında devam eden veya tamamlanmış projelere bağlı olarak ihracat ve ithalatta büyük artış yaşanmıştır.

Katar'ın Dış Ticareti

Milyon \$	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
2008	55,727	27.900	27,827	83,627
2009	48,304	24,921	23,383	73,225
2010	74,934	23.381	51,695	98,173
2011	114.300	26.920	78.970	129,63
2012	117.700	23.490	94.290	141.19
2013	122.231	35.364	86.867	157.595

Kaynak: Ekonomi Banklığı Müteahhitlik Ülke Raporu

İhracat rakamları ve kalemleri incelendiğinde, ekonominin özellikle doğal gaz sektörü üzerinden çeşitlendirilmesi çabalarının gerçekleşmeye başladığı gözlemlenebilir. Doğal gaz, kimyasal çeşitleri, demir ve çelik sektörlerinde dikkat çekici ihracat artışları gözlemlenmiştir. 2012 yılında 117.7 milyar dolar olan ihracat 4.5 milyar dolar artış göstererek 2013 yılında 122.2 milyar dolar olmuştur.

2008 – 2013 yılları ortalama yıllık 25.2 milyar dolar olan ithalat yıllar arası dalgalı bir seyir göstermiştir. 2012 yılında 23.5 milyar dolar olan ithalat 12 milyar dolar artış göstererek 2013 yılında 35.3 milyar dolar olmuştur.

2008 yılında 27.8 milyar dolar olan ticaret fazlası genel olarak artış göstermiş ve 2013 yıl sonu itibariyle 84,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Toplam iş hacmindeki payları itibariyle pazar ülkeler arasında yapılan kıyaslama 2011 yılında, en çok ihracat yaptığı ülke Japonya olurken en fazla ithalat yaptığı ülke ise ABD olmuştur.

Coğrafi ve iklimsel şartlar, nüfusun azlığı, sürdürülen hızlı yatırım programı ve hızla artan gelirler ithalatı zorunlu kılmaktadır. Dolayısıyla Katar ithalatı kolaylaştırıcı ve liberal bir dış ticaret politikası izlemektedir. Katar'ın da üyesi bulunduğu KİK GB çerçevesinde temel gıda mamulleri ve canlı sebze ve meyvede GV oranı %0, diğer ürünlerde CIF% 5'tir. GB çerçevesinde ithalat mevzuatı da oldukça basittir.

SEKTÖRLER

TARIM SEKTÖRÜ

Tamamı devlete ait olan ekilebilir alanları, toplam yüzölçümünün %0,7'sine tekabül eden Katar'ın GSYİH'sı içinde %0,1'in altında bir paya sahip olan tarım sektörü, iklimin elverişsizliği ve su kaynaklarının yetersizliği nedeniyle büyüme kaydedememektedir. Ülkenin tarım üretimi bazı sebzeler ve hurma ile sınırlı olup gıda ihtiyacının hemen hemen tamamı ithalat yoluyla karşılanmaktadır. Devlet teşvikleri Katarlılar'ın bu sektöre yatırım yapmasını istenen düzeyde sağlayamamıştır. Dolayısıyla tarımdaki işgücünün neredeyse tamamı yabancılardan oluşmaktadır. Tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısı toplam nüfusun yaklaşık %2'sine tekabül eden 16.000 kişi civarındadır.

BMI verilerine göre Katar'ın toplam gıda tüketimi 2011 yılında %5.91 oranında; 2.3 milyar dolar olmuştur. Gıda tüketiminin Katar GSMH'sinin içindeki payı 2011 yılında %1.43 olmuştur.

HİDROKARBON :

Katar sahip olduğu hidrokarbon (petrol, doğal gaz vb.) endüstrisi ile dikkat çekmektedir. Diğer körfez ülkeleri gibi bir petrol üreticisi olmanın ötesinde, asıl gelişmeyi doğal gaz endüstrisi ile göstermektedir. Ras Laffan'ın denizden 75 km açığında bulunan North Field tesisleri, 910 trilyon ft³ ile tek başına değerlendirildiğinde dünyada en fazla doğalgazı bulunduran kaynaktır. Bu rakam 160 milyar varillik petrole denk değerdedir ve halihazırdaki üretim seviyesinde 200 yıllık üretime tekabül etmektedir. Bu kaynak sayesinde Katar, Rusya ve İran'ın ardından dünyada en fazla doğalgaz rezervine sahip ülke konumundadır. Katar bu avantajını, doğal gaz boru hatları ile pazarlamanın yanısıra doğal gaz türevli ürünlere dönüştürerek kullanmaktadır. Bunlar, sıvı doğal gaz (LNG), doğal gazdan üretilen likit yakıtlar (GTL) ve de petrokimya ürünleridir.

Petrol ve doğalgaz sektörü Katar'ın GSMH'sinin %60'ını oluşturmaktadır.2010 yılında Katar'ın enerji tüketiminin %79'u doğalgazdan sağlanırken %21'i petrolden sağlanmaktadır. BMI tahminlerine göre, 2014 yılında bu oranın doğalgaz için %84.4 ve petrol için %15.6 olması beklenmektedir. 2012 yılında ise hidrokarbon dışı sektörsel büyüme %9-10 olduğu bilinmektedir.

Ülkenin petrol ve doğalgaz kaynakları “Qatar Petroleum” (QP) isimli şirket tarafından idare edilmektedir. QP tarafından açıklanan rakamlara göre 2007 – 2011 yılları arasında 33 milyar doları GTL, 28.5 milyar doları da doğal gaz sektöründe olmak üzere toplam 83 milyar dolar değerinde geliştirme projeleri planlanmıştır.

Sıvı Doğal Gaz (LNG) :

Katar dünyanın en büyük LNG ihracatçısıdır ve dünya LNG ihtiyacının %17.5'ini karşılamaktadır.LNG ihracatını gerçekleştiren 2 şirket: Qatargas ve Ras Laffan LNG Company'dir. LNG ihracatı 2012 yılında 62 milyon ton olmuştur. Business International Monitor (BMI) tahminlerine göre 2014-2015 yıllarında ihracatın en az 107 milyar m³ olması beklenmektedir.

Üretilen LNG başta Japonya, G. Kore, İspanya'ya ihraç edilmekte olup, önümüzdeki dönemde bu ülkelerin yanı sıra Hindistan, Fransa, İngiltere ve ABD'ye ihraç edilecektir.

Katar'ın LNG ihracatı entegre proje anlayışı çerçevesinde yürütülmektedir. Qatar Petroleum, üretilen LNG'yi hedef pazarlara ulaştırmak üzere, 2010 yılında sahip olduğu 56 gemiyle dünyanın en büyük tanker filolarından birini kurmuştur.

Katar'ın LNG üreticilerinden Ras Gas'ın 6. LNG tesisi, 12 Ağustos 2009 tarihinde üretime başlamıştır. 7,8 milyon ton/yıl kapasitesi ile Ras Gas'ın üretim hacmini de 28,5 milyon ton/yıl'a yükselten Train 6, gelecek yıllarda devreye alınması planlanan Train 7 ile birlikte Ras Gas III'ü oluşturmaktadır. Ras Gas III Şirketi'nin, %70'i Qatar Petroleum'a ve %30'u ExxonMobil'e ait olup üretilen LNG ABD'ne ihraç edilecektir.

Global kriz nedeniyle özellikle Asya'da LNG talebinin azalması ve LNG fiyatlarının düşmesi, LNG anlaşmalarını uzun süreli ve “al ya da öde” biçiminde yapan Katar'ın sözkonusu anlaşmalarının sürdürülebilirliği konusunda şüpheler uyandırmaktadır. Bu nedenle mevcut yüklemeleri kaydıracak yeni pazar arayışlarını sürdüren Katar, Avustralya'nın geliştirdiği kapsamlı LNG üretim projeleri çerçevesinde uzun vadeli alıcılara yönelik fiyat ayarlamaları yapmakta, ayrıca doğalgazın boşaltımı için terminaller kurmaktadır.

QP, %45 payla İngiltere'de South Hook Terminali, %45 payla İtalya'da Adriatic LNG Terminali ve yine %45 payla ABD Golden Pass Terminali projelerine sahiptir. Çin ile Katar arasında son 2 yıl içerisinde enerji alanında imzalanan 4. anlaşma kapsamında, Katar'ın doğusunda 5.649 km²'lik bir offshore sahasının 25 yıl süre ile üretim paylaşım modelinde (EPSA) China National Offshore Oil Co. tarafından geliştirilmesi ve ilk etapta 100 milyon dolarlık bir yatırım yapacağı öngörülmektedir.

QP daha önce Hainan Eyaletinde 2,6 milyon ton/yıl kapasiteli bir olefin tesisi kurmak üzere MoU ile, 2008 yılında Royal Dutch Shell ve PetroChina ile Çin'de

bir petrokimya tesisi ve rafineri kurmak üzere bir niyet mektubunu da imzalamıştır. Ayrıca Qatar Gas da 25 yıl süreli, CNOOC ile yıllık 2 milyon ton, PetroChina ile de yıllık 3 milyon ton LNG satış anlaşmalarına da imza koymuştur.

Sıvı Yakıtlar: Katar, yaptığı yatırımlarla ve sahip olduğu 5 milyon varil/güne eşdeğer 77 milyon tonluk LNG üretim kapasitesi ile buna bağlı olarak 77 milyon ton/yıl LNG ihracatı hedefi ile “dünyanın sıvı yakıt (GTL) merkezi” olma yolunda ilerlemektedir. LNG’de olduğu gibi küresel enerji firmalarıyla ortak girişim şeklinde üretim yapılmaktadır. “Orxy GTL” ve “Pearl GTL” bu ortaklıkların en belirgin örneklerindedir.

Orxy GTL dünyanın en büyük GTL tesisi olarak 2006 yılı Haziran ayı içerisinde RasLaffan sanayi yerleşkesinde faaliyete geçmiştir. QP ve Sasol (Güney Afrika) iş birliği ile günlük 24 bin varili dizel, 9 bin varili nafta ve bin varili LPG olmak üzere günlük 34 bin varillik sıvı yakıt üretimi sağlanmaktadır. Pearl Qatar ise QP ve Shell arasında 2004 yılında kurulan ortaklık ile toplamda günlük 140 bin varillik üretime ulaşılacak bir projedir. Proje yüksek maliyet artışları ve gecikmelerle sürdürülmektedir.

Petrokimya: Katar yıllık 8.5 milyon ton petrokimya ürünü ihracatı gerçekleştirmektedir. 12 milyar dolarlık bir yatırım ile 2012 yılına gelindiğinde bu kapasitenin yıllık 28 milyon tona çıkarılması amaçlanmıştır. Petrokimya faaliyetlerini yürüten şirketler “Industries of Qatar” isimli bir holding altında toplanmış durumdadır.

Petrokimya sektörü firmaları; QAPCOQatar Petrochemical Co., QAFCOQatar Fertiliser Co., QAFACQatar Fuel Additives Co., QVCQatar Vinyl Co., QchemQatar Chemical Co. Ve SEEF olarak sayılabilir. Katar, halihazırda 4 tesis ile doğalgazdan yılda 875.000 ton etan, 735.000 ton propan ve 490.000 ton bütan üretmektedir. Qapco, Qafco, Qchem ve Qafac tarafından girdi olarak kullanılan bu ürünler makta ve ayrıca ihraç edilmektedir.

Önümüzdeki 5 yıl için Katar’da petrokimya sektöründe yapılan yatırımların toplam değeri 15 milyar dolardır. Bu yatırımlarla Katar dünyada petrokimya üretiminde 4. sırada yer almayı hedeflemektedir.

Ethylene üretimi ile ilgili gerçekleştirilen yeni projelerin %50’si Körfez Bölgesi tarafından gerçekleştirilmektedir. Katar %14’ük bir pay ile Suudi Arabistan’dan sonra Körfez ülkeleri içerisinde bu projelere en çok yatırım yapan ikinci ülkedir.

Katar’da Petrokimya Ürünleri Kapasiteleri (‘000 tpa)

	2008	2009	2010	2011*	2012*
Ethylene	1.300	1.300	2.600	2.600	2.600
HDPE	450	450	450	450	450
LDPE	400	400	400	400	700

LLDPE	NA	NA	450	450	450
PE	850	850	1.300	1.300	1.600
Ammonia	2.150	2.150	2.150	3.550	3.550
Urea	3.000	3.000	3.000	4.300	5.700
Methanol	835	835	835	835	835

Kaynak: Business International Monitor (BMI)

() BMI tahmini rakamları*

Doğal Gaz: Katar, doğal gaz bakımından Rusya ve İran'dan sonra dünyanın en büyük üçüncü, serbest doğalgaz açısından ise dünyanın en büyük rezervine sahiptir. Katar'ın yaklaşık 25,3 trilyon metreküplük doğalgaz rezervleri, dünya rezervlerinin yaklaşık %15'ine tekabül etmekte olup 160 milyar varil petrole eşittir. Katar bu kaynakları 200 yıl boyunca işletebilecektir.

Doğalgaz üretimi 2012 yılında günlük 155 milyar m³ iken, BMI tahmini rakamlarına göre 2015 yılında günlük 175 milyar m³'e çıkması öngörülmektedir. Tüketimin ise 2012 yılında 28.1 milyar m³'ken yapılan doğalgaz ihracatı ise 126.9 milyar dolardır.

	2008	2009	2010	2011*	2012*
Kanıtlanmış Doğalgaz Rezervi (trilyon m ³)	25.3	25.3	25.3	25.7	26.0
Doğalgaz Üretimi (milyar m ³)	77.0	89.3	135.0	150.0	155.0
Doğalgaz Tüketimi (milyar m ³)	20.2	21.1	23.2	25.3	28.1
Doğalgaz İhracatı (milyar m ³)	56.8	68.2	111.8	124.7	126.9
Doğalgaz İhracatından Sağlanan Gelir (milyar dolar)	19.9	17.0	35.5	41.1	44.5

Kaynak: Business International Monitor (BMI)

() BMI tahmini rakamları*

Katar'ın sanayi sektörünü geliştirme çabaları, doğalgaz sıvılaştırma (LNG) ve doğalgazdan petrol ürünleri üretimi (GTL) yoluyla büyük ölçüde ülkenin zengin doğalgaz kaynaklarını girdi olarak kullanacak projelere yoğunlaşmıştır. Yalnız LNG sektöründe Katar'a çekilen yabancı sermaye miktarı 70 milyar doları aşmıştır.

2004 yılında inşasına başlanan boru hattı ile Birleşik Arap Emirlikleri'ne ve sonrasında Oman'a doğal gaz akışı sağlanması öngörülmüştür. Abu Dabi merkezli Mubadala şirketinin %51, Fransız Total'in ve Occidental şirketlerinin her birinin % 24.5 oranla sahip olduğu Dolphin Energy adı altında kurulan şirketin Qatar Petroleum ile yaptığı anlaşma gereği 25 yıl boyunca North Field doğalgazını Abu Dabi ve Dubai'ye götürme hakkı kazanmıştır. Körfez İşbirliği Konseyi ülkeleri içerisinde ihracata yönelik ilk enerji hattı olma özelliğini taşıyan ve 364 km boyunca denizin altından uzanan bu hattın sevkiyat başlamış

durumdadır. Daha sonra Oman Oil şirketiyle yapılan anlaşma ile gazın Oman'a götürebileceğine karar kılınmış ve Pakistan'a da ulaştırılabilmesi planlanmıştır.

Yine Qatar Petroleum ve Exxon Mobil şirketinin anlaşması ile, yerel tüketim için kullanılmak üzere günlük 750 milyon ft³ gaz sağlayan "Al-Khaleej I" projesi hayata geçirilmiştir. "Al-Khaleej II" projesi ile de bunun 2009 yılı ile birlikte 1.5 milyar ft³'e çıkarılması planlanmıştır. Katar halihazırda günlük 800.000 ft³ North Field'dan gelmek üzere 2 milyar ft³ doğal gaz tüketiminde bulunmaktadır.

Petrol: Katar'da petrol ilk olarak 1939 yılında ülkedeki tek karasal petrol kaynağı olan Durkham'da bulunmuştur. Durkham'ın haricinde 9 adet deniz aşırı petrol tesisi bulunmaktadır.

Katar devletine ait olan Qatar Petroleum şirketi, petrol rezervlerini 26.5 milyar varil olarak belirlemiştir. Söz konusu rezervlerin 50 yıl boyunca işletilebileceği öngörülmektedir. Günlük ortalama 1.7 milyon varil üretilmekte olup, bu miktarın 2015 yılında 1.8 milyon varil seviyesine çıkarılması beklenmektedir. Bu üretim Suudi Arabistan (9.8 milyon varil / gün) ve BAE (2.6 milyon varil / gün) ile karşılaştırıldığında ise göreceli olarak düşük bir seviyededir. Katar petrolünün büyük çoğunluğunu periyodik sözleşmelerle Uzak Doğu ülkelerine ihraç etmektedir.

BMI verilerine göre, 2012 yılında 107.05/bbl dolar olan OPEC petrol fiyatlarının 2014 yılında 96.15/bbl dolar olacağı tahmin edilmektedir.

	2008	2009	2010	2011*	2012*
Kanıtlanmış Petrol Rezervi (milyar bbl)	26.8	26.8	26.8	26.5	26.5
Petrol Üretimi (günlük/ varil)	1.378.000	1.345.000	1.639.000	1.714.000	1.712.000
Petrol Tüketimi (günlük/ varil)	198.000	209.000	218.000	231.000	245.000
Petrol İhracatı (günlük/ varil)	1.180.000	1.136.000	1.421.000	1.484.000	1.468.000
Petrol İhracatından Sağlanan Gelir (milyar dolar)	40.5	25.2	39.9	43.3	45.5

Kaynak: Business International Monitor (BMI)

() BMI tahmini rakamları*

Qatar Petroleum, büyük enerji şirketleriyle keşif ve üretim paylaşım anlaşmaları, geliştirme ve üretim paylaşım anlaşmaları suretiyle petrol üretimi yapmaktadır. Hidrokarbon kaynaklarına sahip 46.840 km²'lik bir alan 18 blok halinde bölünmüş ve buna göre üretim organize edilmiştir.

Katar Milli Petrol Şirketi'nin uluslararası operasyonlarını yürüten Katar Uluslararası Petrol Şirketi, dünyanın çeşitli bölgelerinde gaz ve petrol alanlarında yatırım yapmak üzere Canadian Natural Firması ile bir iyi niyet anlaşması imzalamıştır. Katar Petrol Şirketi'nin halihazırda, Afrika, Çin, Hazar Denizinde enerji yatırımları, ayrıca İtalya, Belçika, İngiltere ve ABD'de terminal inşası yatırımları mevcuttur.

Petrol Rafinerisi:

Katar'da toplam 2 tane petrol rafinerisi vardır. Qatar Petroleum 1958 yılında yapılmış ve kapasitesi günlük 200.000 varildir. Ras Laffan ise 2009 yılında yapılmış ve kapasitesi günlük 146.000 varildir. Al-Shaheen Rafinerisi ise proje aşamasındadır. Günlük 250.000 varil kapasiteli bu rafinerinin proje değeri 11 milyar dolardır.

Hali hazırda rafine ürün tüketimi günlük 30 bin varil olup, bu miktarın çoğu ihraç edilmektedir.

İNŞAAT

İnşaat sektörü, özellikle 1996 yılından beri gerek doğal gaz projeleri ile gerek Katar'ın üstlediği büyük spor organizasyonları sayesinde (2006 Asya Oyunları) canlı bir dönem yaşamaktadır. Gaz sanayinde yaşanan gelişmeye ilaveten ülkeye giriş yapan işçi akımının yarattığı emlak talebi de bu canlılığa yol açan önemli bir etkidir.

Katar'da sürdürülen veya planlanmış alt ve üst yapı projelerinin toplam tutarı yaklaşık 150 milyar dolar düzeyine ulaşmıştır.

Müteahhitlik ve müşavirlik alanında tüm yol, altyapı ve üstyapı uluslararası ihalelerini açan Katar Bayındırlık İdaresi Ashghal; 2019 yılına kadar toplam 8 milyar dolar değerinde 700 projeyi hayata geçireceğini belirtmektedir. Bunlardan Expressway yol inşası programı ve IDRIS Doha altyapı en önemlileridir. Expressway programı toplamı 980 kilometreyi bulan 32 adet büyük proje kapsamında, 45 adet yol ve 240 adet kavşak inşasını kapsamaktadır. Yine IDRIS programı kapsamında Doha kentinin altyapı ve kanalizasyon sisteminin yılına kadar yenilenmesi öngörülmektedir. Doha'da yeni bir hayvanat bahçesi, ayrıca acil yardım hastanesiyle okullar yapılması da öngörülmektedir. Sharq Crossing projesi ise önümüzdeki dönemde Hamad Uluslararası Havalimanını batı yoluna bağlayacak olan itibar projesidir.

Katar Elektrik ve Su İdaresi (Kahramaa), ülkenin giderek artan elektrik ve su ihtiyacının karşılanmasına yönelik 5 yıllık bir plan uygulamaktadır. 2019 yılına kadar 190 adet kanalizasyon projesinin gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Enerji sektöründe önümüzdeki 2-3 yıllık dönemde yıllık ortalama % 12 enerji talep artışı öngörüsü çerçevesinde, toplam kurulu gücün 4.200 MW'tan 7.900 MW'a, günlük su desalinizasyon miktarının ise 662.4 milyon litreden 1.1 milyar litreye çıkarılacağı öngörülmüştür. 2013 yılında Katar Hükümeti elektrik ve su üretim kapasitesini artırmak amacıyla 5 milyar dolarlık yatırım yapmayı planlamaktadır.

Petrol ve doğalgaz sektöründe sürdürülen ve planlanan Pearl GTL (15 milyar dolar), Qatargas 2 (13 milyar dolar), Qatargas 3 (5 milyar dolar), Qatargas 4 (6 milyar dolar), Rasgas (10 milyar dolar), Al Shaheen Rafinerisi (9 milyar dolar), Barzan Gaz Sahası Geliştirme (5 milyar dolar) ve Al Saheheen Petrol Sahası Geliştirme (5 milyar dolar) projelerinin de aralarında bulunduğu yatırımların toplam tutarı 75 milyar dolara ulaşmaktadır. Diğer taraftan petrokimya sektörü de Katar'ın uzun vadeli yatırım planları arasında yer almaktadır.

Ulaştırma sektöründe 11 milyar dolar tutarındaki 50 milyon yolcu kapasiteli Yeni Doha Uluslararası Havalimanı Projesinin terminal inşaatı TAV tarafından Japon Taisei firmasıyla birlikte sürdürülmektedir. Bunun yanı sıra 6 milyar dolara mal olması öngörülen 6 milyon konteynırlık kapasiteye sahip olacak yeni Doha Limanı'nın proje çalışmaları sürdürülmektedir.

Sektördeki tüm bu canlılık ve özellikle yabancı işçi nüfus artışından ileri gelen talep ile birlikte kira enflasyonu ortaya çıkmıştır. Bunun yanında ülkede çimento arz eksikliği de mevcuttur. Katar hükümeti bu arz eksikliğini kapatmak amacıyla "Gulf Cement Company" gibi çimento üretimini arttıracak yeni tesislere başvuruyorsa da eksikliğinin kapatılamayacağı değerlendirilmektedir. Katar'ın başta inşaat demiri ve çimento olmak üzere inşaat malzemelerinin büyük bir kısmını ithal etmeye devam edeceği öngörülmektedir.

Ayrıca, Katar'ın temel inşaat malzemeleri sektöründeki oligopollerin kırılması konusunda etkin bir çaba göstermemesi, diğer taraftan Doha Limanı'nın düşük kapasitesi nedeniyle yeterli malzeme tedarikine imkan vermemesi de inşaat malzemeleri sektöründe fiyat artışlarına neden olmaktadır.

Katar'da sürdürülen projelerin en önemli yönlerinden bir tanesini kamu ihalelerinin "sabit fiyatlı" olarak gerçekleştirilmesi oluşturmaktadır. Bu anlamda, müteahhitlik firmaları gerek yüksek fiyat artışlarından dolayı, gerek projelerdeki değişikliklerin fiyatlara yansıtılmaması nedeniyle önemli risklerle karşılaşmışlardır. Katar'ın sabit fiyatlı kontratlarda ısrarı, özellikle enerji sektöründe sürdürülen projelerde çok büyük gecikmelere yol açmaktadır.

Çeşitli sektörlerde yakalanan yüksek performans, Katar'daki gayrimenkul yatırımlarını da hızlandırmıştır. The Pearl, Lusail City, Urjuan City, Al Waab City gibi karma (ticari ve iskan) kullanım amaçlı gayrimenkul geliştirme projelerinin de aralarında yer aldığı sektör yatırımlarının toplam bedeli yaklaşık 20 milyar dolardır.

Gulf Island" veya "Körfezin İncisi" adıyla deniz doldurulmak suretiyle yaratılacak bir ada yerleşkesi projesi ve de 5 milyar dolar değerindeki "Lusail Energy City" adıyla bir Enerji yerleşkesi projeleri mevcuttur.

Sharq Crossing Projesi

Pearl Qatar Projesi: Doha'ya yaklaşık 20 km uzaklıkta 400 hektarlık bir alanı kaplayacak ve 40,000 konuta ev sahipliği yapacak şekilde bir yapay ada olarak inşa edilmektedir. İlk yatırımcılar 2009 yılı içerisinde adaya yerleştirilmiştir. Projeyi % 45 hisseyi elinde bulunduran "United Development Company" yürütmektedir. Doha Borsası'nda proje halka arz edilmiştir. Pearl – Qatar projesi

yabancılara serbest yatırımın sağlandığı bir projedir.

Energy City – Lusail Projesi: Enerji sektörüne hitap edecek şekilde planlanmış, iş merkezlerini ve yerleşim birimlerini bir arada barındıracak diğer bir yerleşke projesidir. 20 bin kişilik lüks iş merkezleri ve 10 bin kişilik lüks konut inşa edilmesi hedeflenmektedir. Proje tutarı toplam 5.5 milyar dolardır. Enerji üretimi veya her türlü destek hizmetleri, enerji altyapı, ulaştırma veya ticareti ile

ilgili yabancı şirket ve iş adamlarının bu yerleşkeye çekilmesi hedeflenmektedir.

Sektör katılımcılarına hizmet etmek üzere “e-şehir” kavramı gibi belli bilişim teknolojisi donanımlarıyla inşa edilmektedir.

Finansal krizin kısa vadede Katar üzerindeki en önemli etkisi, ülkenin yatırımlarını gerçekleştirmek için ihtiyaç duyduğu finansmanı uluslararası piyasalardan kriz öncesindeki kadar rahat temin edemeyecek olmasıdır. Bu da yatırım projelerinde bazı aksamaları beraberinde getirmektedir. Ancak finansal krizin Katar için çok sarsıcı olmayacağı değerlendirilmektedir, zira 2009 yılında yeni LNG tesislerinin devreye alınmasıyla nakit akışı tekrar sağlanacaktır.

2022 FIFA Dünya Kupası'nın Katar'da yapılacak olması Katar'ın inşaat sektörünü farklı bir yörengeye çekmiştir. Ülke, organizasyon için altyapısını geliştirmek adına önümüzdeki 5 yıl için toplam 150 milyar harcama yapmayı planlamaktadır. Dünya Kupası'nın burada yapılacak olması sadece yeni yatırımları etkilemekle kalmayıp, devam eden projelerin tamamlanmasını da hızlandıracaktır.

Bu çerçevede, ülkede demiryolu projelerine 25 milyar dolar, karayolu ağı projelerine 20 milyar dolar, yeni havalimanı yapımı projelerine 11 milyar dolar, yeni liman yapımı projelerine ise 5.5 milyar dolar harcama yapılması beklenmektedir.

Hükümet 2010-2013 yılları arasındaki turizm yatırımları için 20 milyar dolar tahsis etmiştir.9 tane açık hava stadyumu yapımı ve varolan 1 tane stadyumun geliştirilmesi için 3 milyar dolarlık tahsis edilmiştir. Dünya Kupası açılış ve final maçları için Lusail Stadyumu seçilmiş ve bu stadyumun 2019 yılına kadar kapasitesinin 86.000'e çıkarılması öngörülmektedir.

2011 yılında Katar ikinci kez , 15. Asya Futbol Konfederasyonu Asya Kupası ev sahipliğini yapmıştır.

Katar 2022 yılına kadar, ülkedeki mevcut otel sayısını ikiye katlayarak 90.000'e çıkarmayı hedeflemektedir.Bu da beraberinde 3 yıl sürecek 17 milyar değerindeki bir projeyi getirmektedir.

METALÜRJİ

Katar ucuz enerji kaynaklarını girdi olarak kullanarak metalürji konusunda da bölgede önemli bir ülke haline gelmek arzusunda. Bu bağlamda, 1978 yılında kurulan QASCOQatar Steel Co., Körfez'deki ilk entegre demirçelik tesisidir. Öte yandan, QP ile Hydro (Norveç) firmaları 2004 yılı sonunda %50-%50 ortaklıkla Mesaieed'te kurulması öngörülen QATALUM ilk aşamada yılda 585.000 ton alüminyum işleyecektir. Müteahhitliği SNC Lavalin (Kanada) tarafından üstlenilen tesis 2010 yılında hizmete girmiştir.

FİNANS

Katar'da 6'sı Katar orijinli olmak üzere 17 banka faaliyet göstermektedir. Katar orijinli Ahli Bank, Al Khaleeji Bank, Commercial Bank of Qatar, Doha Bank, International Bank of Qatar ve Qatar National Bank ve ayrıca Masraf Al Rayan, Qatar Islamic Bank ve Qatar National Bank isimli özel finans kurumları sektörün %80'ini oluşturmaktadırlar.

Arab Bank, Bank Saderat Iran, HSBC, Mashreqbank, BNP Paribas, Standard Chartered ve United Bank ülkede şubeleri kanalıyla faaliyet gösteren uluslararası bankalardır.

1997 yılında devlet tarafından özellikle KOBİ'lere kredi sağlamaya yönelik Katar Sanayii Kalkınma Bankası (Qatar Industrial Development Bank) kurulmuştur. Özel bankalar yakın geçmişe kadar devlet projelerinin finansmanına katkı sağlarken, devlet bütçesinin iyileşmesi ile birlikte özel bankalara bağımlılık oldukça azalmıştır. Özel bankalar içinde bireysel bankacılık ağırlık kazanmaya başlamış ve sektör oldukça rekabetçi bir duruma gelmiştir. Qatar National Bank toplam mevduatın %50'sini elinde tutmakta ve hükümetin finansal aktivitelerinin hemen hemen tamamını gerçekleştirmektedir.

Sigorta sektöründe ise ülkeye çalışma amaçlı gelen işçilere yeni getirilmeye başlayan özel sağlık sigortası ile sektörün canlandığı görülmektedir.

Doha Borsası (Doha Securities Market – DSM) 1998 yılında açılmıştır. Halihazırda 43 şirket ve 76 milyar dolar piyasa değeri ile Orta Doğu'daki en hareketli borsalardan birini teşkil eden DSM 30 Haziran 2009 tarihinde Qatar Exchange olarak faaliyet göstermeye başlamıştır. NYSE Euronext Qatar Exchange'in %20'sini satın almıştır.

Katar Finans Merkezi – Qatar Financial Center: 2005 yılı Mayıs ayında faaliyete başlayan merkezdir. Gelişmekte olan Katar ekonomisine ve büyük ölçekli hidrokarbon ve altyapı yatırımlarına katkı sağlanması amacıyla uluslararası bankaların, büyük finans kuruluşlarının ve çok uluslu şirketlerin temsilciliklerinin bu merkeze çekilebilmesi amaçlanmaktadır. Bunun için üç yıllık vergi muafiyeti, % 100 yabancı mülkiyet hakkı, kar üzerine düşük vergiler gibi imtiyazlar sunulmaktadır. Merkez halihazırda Barclays Bankası (İngiltere), Morgan Stanley (ABD) gibi uluslararası finans kuruluşlarına ev sahipliği yapmakla birlikte Dubai ve Bahreyn gibi merkezlerle rekabet etme gayretine girmiştir.

TURİZM

Katar ekonomik çeşitlendirme politikaları kapsamında turizm alanında da önemli adımlar atmaktadır. 2010 yılı sonuna kadar yaklaşık 15 milyar dolarlık yatırım

gerçekleştiren Katar, Arabistan Yarımadası'nda bir kültür merkezi haline gelmeyi öngörmektedir. Katar 2006 Asya Oyunları'nın ev sahipliğini üstlenmek için önemli yatırımlar gerçekleştirmiş ve spor alanında önemli tesisleri tamamlamıştır. Katar'ın 2016 Olimpiyatlarını üstlenmek için yaptığı başvuru başarısız olsa da, ülke 2011 Asya Kupası'nın ve 2022 Dünya Kupası'nın ev sahipliğini üstlenmiştir.

İslam Eserleri Müzesi'nin tamamlanması, otantik Souq Waqif'in restorasyonu gibi çalışmalar, Doha'nın bir kültür ve turizm merkezi haline gelmesini, Qatar Airways'in yatırımları ve Yeni Doha Uluslararası Havalimanı ise, ülkenin dünyanın önde gelen transit merkezlerinden biri haline gelmesini amaçlamaktadır.

Katar Turizm ve Fuarlar İdaresi'nin stratejik planı, Katar'da iş ve kongre turizmini geliştirmektir. Bu amaçla, her ne kadar 2009 yılında çalışmaları durdurulmuş olsa da, projelendirilen Doha Yeni Fuar Merkezi'nde 50.000 m²'lik bir fuar alanının yanı sıra, çeşitli restoranlar ve bir oteli içeren 112 katlı bir kule buluncaktır. Ayrıca Education City içerisinde 2.500 kişilik bir auditorium ve 500 kişilik bir tiyatro bulunduran Convention Center'in inşaatı da sürdürülmektedir.

Önceden de belirtildiği gibi Katar güçlü ekonomik yapısını, düşük nüfusuna rağmen ülkenin tanıtılmasında ve uluslararası arenada ayrı bir yer kazanması doğrultusunda kullanmaya çalışmaktadır. Bu bağlamda Katar'ın bir "paket tatili" mekanı olmasından ziyade "kaliteli turizm" anlayışını sergilediği değerlendirilmektedir. Bu anlayışa örnek olarak Katar Milli Kütüphanesi, İslami Sanatlar Müzesi, lüks North Beach tatil merkezi gibi kültürel ve sportif alanların da önemsendiği yeni projeler gösterilebilir.

Katar'da yatak kapasitesinin çoğunluğu 5 ve 4 yıldızlı otellerde olmak üzere yaklaşık 7.500 civarındadır. Söz konusu yatak kapasitesinin 2016 yılında ise 80.000'e ulaştırılması öngörülmektedir. Ülkedeki Ulusal Müzenin ve diğer müzelerin yenilenmesi, yeni bir Kültür Köyü'nün inşasını da önümüzdeki 5 yılda turizm sektöründe hayata geçirilecek diğer başlıca projeler arasında yer almaktadır.

Katar yabancı sermaye mevzuatı, yabancı yatırımcıların yapacakları turizm yatırımlarına %100 oranında sahip olmalarına imkan tanımaktadır. Diğer taraftan, turizm yatırımlarına devlet tarafından çeşitli teşvikler uygulanmaktadır.

2022 FIFA Dünya Kupası'nın Katar'da yapılacak olması mevcut projelerin tamamlanmasını ve yeni yatırımlar için projelerin açıklanmasını beraberinde getirmiştir. Bu çerçevede hükümet 2010-2013 yılları arasındaki turizm yatırımları için 20 milyar dolar tahsis etmiştir. 9 tane açık hava stadyumu yapımı ve varolan 1 tane stadyumun geliştirilmesi için 3 milyar dolarlık tahsis edilmiştir. Dünya Kupası açılış ve final maçları için Lusail Stadyumu seçilmiş ve bu stadyumun 2019 yılına kadar kapasitesinin 86.000'e çıkarılması öngörülmektedir.

ULAŞIM

Ülkede demiryoluna 25 milyar dolar, karayolu ağına 20 milyar dolar, yeni havalimanı yapımına 11 milyar dolar, yeni liman yapımına ise 5.5 milyar dolar harcama yapılması beklenmektedir.

Halihazırda 7.790 km yol ağına sahip olan Katar'ın aşağıda da açıklanacak Doha otoyolu, iki ülkeyi denizden köprüyle birleştirecek Katar – Bahreyn köprüsü ve otoyolu gibi önemli yol projeleri bulunmaktadır. 2009-2014 yılları arasında Katar'ın, yol yapımı projelerine toplam 20 milyar dolar ayırması beklenmektedir.

Katar'ın en önemli ulaşım projesi Katar-Bahreyn Geçit Projesidir. Bahreyn ve Katar'ı doğrudan, Katar'ın batı sahili Zubarah ve Bahreyn'in doğu sahili üzerinden birleştirmek hedeflenmektedir. Bu geçitin 45 km uzunluğunda ve dünyanın en uzun deniz geçidi olması planlanmaktadır. Geçit aynı zamanda Bahreyn ile Suudi Arabistan Kral Fahd Geçiti'ni de birleştirecektir. Katar-Bahreyn Geçit projesi Körfez Sahil Demiryolu Hattının başlangıcı olarak görülmekte ve iki yönde de gelişmesi beklenmektedir. Bu çerçevede hattın İstanbul ve Oman'ı da kapsamı uzun vadede hedeflenmektedir. Projenin 5 yıl içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Demiryolu ağını geliştirmek adına gerçekleştirilen projelerden biri de GCC kapsamında yürütülen Körfez ülkelerini demiryolu ağı ile birleştirme projesidir. Projenin değeri 14.3 milyar dolardır ve 2016 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Doha Uluslararası Havalimanı yapımına 9 milyar dolar, Doha Limanı yapımına 7 milyar dolar, ulusal demiryolu ağı yapımına ise 17 milyar dolar tahsis edilmiştir.

Ülkede farklı işlevler gören 3 liman bulunmaktadır. Doha limanı konteynır ve genel ulaştırma amaçlı, Messaieed limanı sanayi ürünleri ve petrol sevkiyatını yapma amaçlı, Ras Laffan sanayii yerleşkesinde bulunan liman da doğal gaz sektörüne hizmet vermek amaçlı kullanılmaktadır. Dünyanın en büyük yeşilalan geliştirme projesi olan Yeni Doha Limanı projesi 7 milyar dolardır. Üç aşamada gerçekleştirilecek projenin ilk aşamasının 2014'te, tamamının ise 2025'te bitmesi öngörülmektedir.

Doha Uluslararası Havalimanı kapasitesi, Katar'ın ev sahipliğini yaptığı 2006 Asya oyunları öncesinde 7.5 milyon yolcu kapasitesine kadar çıkartılmıştır. Buna ilave olarak, 2003 yılında ülkenin halihazırdaki en önemli inşaat projelerinden birini teşkil eden, Yeni Doha Uluslararası Havaalanı'nın inşa edilmesi kararı alınmıştır. 11 milyar dolar tutarındaki 50 milyon yolcu kapasiteli Yeni Doha Uluslararası Havalimanı'nın inşaatı devam etmektedir. Havalimanının en büyük projesi olan terminal projesi TAV tarafından Japon Taisei firmasıyla birlikte sürdürülmektedir.

Katar Havayolları (Qatar Airways) da 1996 yılından beri büyümekte olup halihazırda 68 uçağı ile 80'in üzerindeki noktaya uçuş yapmaktadır. Katar Havayollarının filosunun 1020 yılına kadar 110'a ulaştırılması planlanmaktadır.

İLETİŞİM

2011 yılı itibariyle Katar'da 2.3 milyon cep telefonu hizmeti abonesi mevcuttur. Sabit telefon hattı abonesi sayısı 306 bin, internet kullanıcısı sayısı da 563 bindir. Katar ayrıca FLAG adı verilen ve İngiltere'den Japonya'ya 15 ülkeyi katederek dünyanın en uzun su altı fiber optik ağını oluşturacak iletişim ağına bağlanmayı planlamaktadır.

"Q-Tel" 1998 yılında kısmen özelleştirilmiştir. 2006 yılında ise sektörün rekabete açılması yönündeki bir karar doğrultusunda Katar iletişim sektöründe yeni bir yapılanma gündeme gelmiştir. Bu çerçevede, 2007 yılında yapılan bir ihale ile Vodafone Qatar QSC ülkenin 2. GSM operatörü haline gelmiş ve Mart 2009'dan itibaren sınırlı da olsa hizmet vermeye başlamıştır. Diğer taraftan, sabit hat alanında da QTel'in yanı sıra ikinci bir operatörün daha devreye girmesine ilişkin ihale de 2008 yılında Eylül ayında tamamlanmış, Vodafone Qatar QSC sabit hat alanında lisans almıştır.

ENERJİ

Katar Elektrik ve Su İdaresi Kahramaa, ülkenin kapsamlı yatırım projeleri ve hızlı nüfus artışı ile giderek artan elektrik ve su ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak 5 yıllık bir program sürdürmektedir. Bu bağlamda, öncelikle enerji sektöründe 2008-2010 döneminde, yıllık %12'lik ortalama talep artışı öngörüsü çerçevesinde, toplam kurulu gücün 4.200 MW'tan 7.900 MW'a, günlük su desalinizasyonu miktarının ise 662,4 milyon litreden 1,1 milyar litreye çıkarmıştır. Ayrıca Kahramaa, Elektrik Dağıtım Şebekesi Geliştirme Projesi'nin 9. aşama ihalelerini de 2009-2010 yılı bütçe dönemi içinde yapmıştır. Bu kapsamda, 99 trafo kurulması, 22 ana trafo merkezi inşası, 8 ana trafo merkezinin iyileştirilmesi, 297 km'lik yer altı kabloları inşası planlanmıştır.

2011 yılında ülkenin elektrik üretimi 22.28 TWh, elektrik tüketimi ise 17.33 TWh'dir. 2000 yılından beri elektrik üretimi %65, tüketimi ise %80 oranında artmıştır.

2007 yılında 7.aşaması (2 milyar dolar), 2008 yılında 8. aşaması (2,8 milyar dolar) ihale edilen söz konusu Elektrik Dağıtım Şebekesi Geliştirme Projesi'nin 10. aşama ihale tekliflerini, 2010 yılı sonu itibariyle toplamaya başlamıştır. Bununla, 99 trafo kurulması, 22 ana trafo merkezi inşası, 8 ana trafo merkezinin iyileştirilmesi, 297 km yeraltı kabloları, 62 km havai iletim hattı inşasını ihale edecektir.

Diğer taraftan Kahramaa çeşitli rezervuarların ve 183 km'lik boru hattı iletim hattının inşası ile Ras Abu Fontas ve Ras Abu Fontas A Santrallerinden elde

edilen suyun Kahramaa ana iletim hatlarına bağlanması projelerini de 2009 yılı içerisinde ihale edilmiştir.

TÜRKİYE – KATAR EKONOMİK İLİŞKİLERİ

T.C. Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül'ün 5 – 7 Şubat 2008 tarihli Katar Ziyareti:

T.C. Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül Katar Emiri Şeyh Hamid Bin Halife El Tani'nin davetine icabetle 5-7 Şubat 2008 tarihlerinde Katar Devleti'ne resmi ziyarette bulunmuştur. Ziyaret sırasında Türkiye ve Katar arasındaki ticari ilişkilerin hukuki alt yapısını sağlamlaştıracak olan 'Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma' ile 'Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması' onay belgeleri teati edilmiştir.

Yapılan görüşmelerde 2007 yılı itibariyle dünyanın en büyük sıvılaştırılmış doğal gaz ihracatçısı konumuna gelen Katar ile ülkemiz arasında enerji alanında işbirliği yapılması konusu da gündeme gelmiştir.

Ayrıca Birleşik Arap Emirlikleri'nin, Bahreyn'in, Suudi Arabistan'ın, Oman'ın, Katar'ın ve Kuveyt'in üye oldukları Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) ile işbirliğinin derinleşmesi ve serbest ticaret anlaşmasının imzalanmasının önemi de vurgulanmıştır.

Söz konusu ziyaret sırasında, TOBB ve DEİK/Türk – Katar İş Konseyi işbirliğinde T.C. Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül ve beraberindeki heyet ile Katar Başbakanı ve Dışişleri Bakanı Hamad bin Jasim Al – Thani'nin katılımlarıyla Türkiye-Katar İş Forumu ve Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile Türk işadamlarının katılımlarıyla bu ülkede yaşanan sorunların görüşüldüğü bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Katar Emiri Sheikh Hamad bin Khalifa al Thani'nin 17-18 Ağustos 2009 tarihli Türkiye Ziyareti:

17-18 Ağustos 2009 tarihlerinde Katar Emiri Sheikh Hamad bin Khalifa al Thani'nin ülkemize gerçekleştirdiği 2 günlük çalışma ziyareti, iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin gelişme trendi açısından büyük önem taşımaktadır.

Ziyaret sırasında iki ülke arasında 8 anlaşma, 3 protokol ve 4 mutabakat imzalanmıştır. Enerji alanındaki ilişkilerin somut projelere dönüştürülmesine yönelik bir Enerji Çalışma Grubu kurulması kararlaştırılmıştır. Bu çerçevede, Türkiye'nin Katar'dan LNG ithali ve uzun vadede iki ülke arasında bir doğalgaz boru hattı kurulması konuları söz konusu çalışma grubunda ele alınacaktır.

ANLAŞMALAR VE PROTOKOLLER

Anlaşmanın Adı	İmza Tarihi
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	11 Mart 1985
Hava Ulaştırması Anlaşması	3 Mayıs 1990
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu (KEK) I. Dönem Toplantısı, Doha	18-20 Mayıs 1991
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu (KEK) II. Dönem Toplantısı, Ankara	21-22 Ekim 2001
Yatırımların Karşılıklı Korunması ve Teşviki Anlaşması	25 Aralık 2001
Çifte Vergilendirme Önleme Anlaşması	25 Aralık 2001
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu (KEK) III. Dönem Toplantısı Tutanağı, İstanbul	19-21 Kasım 2006

Çifte Vergilendirmeyi önleme anlaşması 11.2.2008 itibariyle yürürlüğe konmuş, ve vergiler açısından uygulama 1.1.2009 tarihinde başlamıştır. (Anlaşma metni için: <http://www.gib.gov.tr/index.php?id=1055>)

Yatırımların Karşılık Korunması ve Teşviki Anlaşması 2001 yılında imzalanmış ve 2008 yılı içerisinde yürürlüğe girmiştir. (Anlaşma metni için: <http://www.musavirlikler.gov.tr/upload/QA/ytkk.pdf>)

Müzakerelerine Kasım 2005'te başlanılan ve son olarak 4. tur görüşmelerinin 2009 Nisan ayında gerçekleştirildiği Türkiye - Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) Serbest Ticaret Anlaşması (STA) müzakereleri devam etmekte olup 5. tur görüşmelerinin Eylül ya da Ekim ayında gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu (KEK) Eşbaşkanı Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'tir. I. Dönem Toplantısı 18-20 Mayıs 1991 tarihleri arasında Doha'da, II. Dönem Toplantısı 21-22 Ekim 2001 tarihleri arasında Ankara'da ve III. Dönem Toplantısı 19-21 Kasım 2006 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Katar'ın yerel bankalarından olan Doha Bank Türkiye'de bir temsilcilik açmıştır. Bu şekilde Doha Bankın, Türkiye'de bankaların garantisine gerek duyulmadan Katar'da faaliyet gösteren Türk firmalarına teminat mektubu vermektedir.

TİCARİ İLİŞKİLER

Yıllar İtibariyle Dış Ticaret (000 \$)

YIL	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2002	15.572	10.659	4.913	26.231
2003	15.688	8.310	7.378	23.998
2004	35.026	17.727	17.299	52.753
2005	82.045	50.725	31.320	132.770
2006	342.147	66.411	275.736	408.558
2007	449.963	29.643	430.320	479.606
2008	1.074.013	159.353	914.660	1.233.366
2009	289.362	85.652	151.397	375.014
2010	162.545	177.045	-14.500	339.590
2011	188.137	481.017	-292.88	669.154
2012	257.488	466.498	-209.010	723.986
2013	244.014	373.923	-129.909	617.937

Kaynak: TÜİK

Katar ile olan ihracatımız 2011 yılında 188,1 milyon dolarken 2012 yılında 69,3 milyon dolar artarak 257,5 milyon dolar olmuştur. İthalat ise 2011 yılında 481 milyon dolarken 2012 yılında ise 14.523 bin dolar azalarak 466.5 milyon dolar olmuştur. Ticaret hacmine bakıldığında ise 2011 yılında 669.2 milyon dolar olan ticaret hacmi 2012 yılında 54.8 milyon dolar artarak 723.9 milyon dolar olmuştur. 2013 yılına baktığımızdaysa geçtiğimiz yıla göre, Katar'a ihracatımız % 5 azalarak 244 milyon dolara gerilerken, ithalatımız %19 azalarak 373.9 milyon dolar olmuştur.

Türkiye'den Katar'a En Fazla İhraç Edilen Ürünler

(1000 Dolar)

ÜRÜNLER

	2011	2012	2013
1.Elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları;aksam-parça-aksesuarı	46.860	55.137	39.864
2.Demir-Çelik	12.172	40.100	5.635
3.Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler; bunların aksam ve parçaları	17.774	23.652	28.309
4. Demir veya çelikten eşya	16.719	17.135	19.028
5.Mobilyalar, yatak takımları; aydınlatma cihazları; reklâm lambaları , ışıklı tabelalar vb; prefabrik yapılar	13.172	15.806	24.296

Katar'dan Türkiye'ye En Fazla İhraç edilen Ürünler

(1000 Dolar)

ÜRÜNLER	2011	2012	2013
1. Alüminyum ve alüminyumdan eşya	312.832	300.046	217.110.053
2. Plastikler ve mamulleri	80.775	137.461	131.269.740
3. Organik kimyasal ürünler	17.475	20.428	17.557.651
4. Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	303	5.444	1.352.600
5. Demir-Çelik	-	27.076	-

Katar yalnızca iç üretimi olan belirli mal gruplarında (demir-çelik çubuklar %20, çimento %20 ve üre %30) bir koruma politikası izlemektedir. Bu çelik ve çimentodaki uygulamada fiyatlardaki hızlı artış nedeniyle 2009 yılı sonuna kadar %0 halinde uygulanmıştır. Bunun dışında tütün, tütün mamulleri ve alkollü içkilerde GV %100, müzik aletlerinde %15'dir. Domuz ve ürünleri ile uyuşturucular hariç başka bir yasak bulunmamaktadır. Alkollü içki, silah ve patlayıcılar özel izinle ithal edilmektedir. Fikir ve sanat eserleri sansüre tabidir.

Katar'da başta inşaat malzemeleri ve kimyasalları olmak üzere, otomotiv ve yedek parçaları, iş makineleri, mobilya, gıda sektörlerinde ayrıca, müteahhitliğin yanı sıra, turizm ve sağlık olmak üzere çeşitli hizmet alanlarında da ülkemiz firmaları açısından önemli bir potansiyel bulunmaktadır. Türk firmaları bu potansiyeli değerlendirerek ihracat alanı çeşitliliğinden faydalanmalıdır.

Dünya enerji fiyatlarındaki düşüşe bağlı olarak kamu ihalelerinin dondurulması ve özel sektör gayrimenkul projelerinin durması sonucunda 2008 yılı son çeyreğinde Katar'a yönelik demir-çelik ihracatımız kesilmiştir. Elinde yüksek miktarda stok kalan Katar'ın en büyük ithalatçısı QASCO ithalatı durdurduğu gibi, Mesaieed'deki tesislerini bakıma almış ve 850 çalışanın işine son vermiştir. Kısaca değerlendirmek gerekirse, ihraç ürünlerimizin çeşitliliğinin kısıtlı kalması ve büyük oranda Katar'ın altyapı projelerine paralel olarak talebinin arttığı demir-çelik'te yoğunlaşmış olması, bu ürüne olan talebin aniden kesilmesiyle ihracatımıza doğrudan yansımış bulunmaktadır.

MÜTEAHHİTLİK

T.C. Doha Büyükelçiliği Ticaret Müşavirimizden alınan bilgiye göre Türk müteahhitlik firmalarının Katar'da tamamladığı ve sürdürmekte olduğu projelerin toplam tutarı 2012 yılına gelindiğinde ise 11.8 milyar dolardır.

Yıl	Proje Sayısı	Proje Bedeli (\$)
2013	26	472.762.672
2012	3	634.000.000
2011	11	550.051.612
2010	11	601.912.109
2009	10	342.421.711
2008	12	838.461.074
2007	8	1.744.083.876
2006	7	5.218.238.278
2005	11	1.314.924.770
2004	6	166.209.284
2004 Öncesi	10	484.255.647
TOPLAM	88	12.367.321.033

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Katar'da faaliyet gösteren Türk firmaları enerji ve enerji harici sektörlerin alt ve üst yapı projelerinde önemli inşaat ve müteahhitlik işleri üstlenmişlerdir.

Katar'da iş yapan müteahhitlerimizin aldığı en yüksek tutarlı ilk 10 Proje aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

FİRMA ADI	İŞİN ADI	YILI
TAV-TAİSEİ ORTAKLIĞI SKY ORYX JV	DOHA ULUSLARARASI HAVALİMANI	2006
TEKFEN İNŞAAT VE TES. A.Ş.	EPIC OF RAS LAFFAN TO MESAIEED ETHANE GAS PIPELINE PROJECT	2005
TEKFEN İNŞAAT VE TES. A.Ş.	KUZEY YOLU PROJESİ 94 KM'LİK OTOYOL YAPIMI 2-3	2007
BAYTUR	QATAR CONVENTION CENTRE	2006
GAMA QATAR CO. W.L.L.	QATARGAS PROJECT Construction of 3 &4 Onshore Utilities	2006
TEKFEN CONSTRUCTION QATAR BRANCH	NORTH ROAD N-59 PROJECT, SIDE ROADS AND BRIDGES	2012
YÜKSEL İNŞAAT A.Ş.	DOHA EXPRESSWAY PACK 7 YOL PROJESİ	2010
STFA DENİZ İNŞAATI İNŞAAT SAN.	Engineering, Procurement, Installation and Commissioning for Container Terminal (Berth No. 7) at Mesaieed Port	2008
BAYTUR İNŞAAT TAAHHUT A.Ş.	AL HANDASA COMPLEX	2007

STFA DENİZ İNŞAATI İNŞAAT SAN.	Gabbro Berth Expansion (Package 1)	2008
ANEL ELEKTROSİS JV ATK QATAR	Electrical Works for Qatar Education City Convention Center Qatar Foundation Sıdra Sağlık & Araştırma Merkezi	2009 2009
FERNAS İNŞ. LTD. ŞTİ.	Gas Supply to Ummbab – Dukhan	2009
HANDAR ÇELİK KONSTRÜKSİYON İML. İNŞ SAN. YÜKSEL İNŞAAT A.Ş.	Doha Uluslararası Havalimanı Projesi Batı Terminali Çelik İşleri Doha Expressway pack 7 yol projesi	2009 2010
BAYTUR	İslamik Sanatlar Müzesi Parkı	2010
FERNAS	Qatar Petroleum Rafineri Arıtma Havuzları Yapımı	2010

Ülkedeki hızlı büyüme sonucu ortaya çıkan yüksek enflasyon son dönemde müteahhitlik sektöründe Katar'da faaliyet gösteren firmalarımızın karşılaştıkları en önemli sorundur. Sürdürülen yoğun alt ve üstyapı yatırımları özellikle yapı malzemelerinin fiyatlarının hızla yükselmesine yol açtığı için bu sorun genel anlamda Katar'da faaliyet gösteren tüm müteahhitlik firmalarının ortak sıkıntısı haline gelmiştir.

Son dönemde dünya finans piyasalarında yaşanan kriz, Katar ve Körfez'de sürdürülen kapsamlı projeleri etkilemiş ve yapı malzemeleri fiyatlarını halihazırda istikrara kavuşturmuşsa da önümüzdeki dönemde yoğunlaşması beklenen inşaat yatırımlarının Katar pazarındaki kritik arz-talep dengesini yeniden bozması ve fiyatların tekrar artması sürpriz olmayacaktır.

KARŞILIKLI YATIRIMLAR

Katar Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde kurulan Katar Yatırım İdaresi (QIA – Qatar Investment Authority <http://www.qia.qa/QIA/>) ile T.C. Başbakanlık Yatırım ve Destek Ajansı arasında kapsamlı bir işbirliği başlatılmış, bu çerçevede QIA'nın GAP kapsamında olası yatırımları ve potansiyel gayrimenkul yatırımları değerlendirilmeye başlanmıştır. QIA şirketlerinden Barwa ve Qatari Diar Türkiye'de şirket kurma çalışmalarını tamamlamış ve çeşitli arazi alımları gerçekleştirmiş, Al Wesal medya sektöründe bir yatırım yapmış, Hassad Food da tarım ve gıda alanlarında yatırım yapmak amacıyla şirket kuruluşu çalışmalarına başlamıştır. Beraber. Başbakan Tayyip Erdoğan'ın Katar Ziyaretinde Katarlı Hassad Food, Türkiye'den Bahçivan Gıda Arasında 500 Milyon Dolarlık Gıda, Tarım ve Hayvancılık Anlaşması imzalanmıştır.

Fırsatlar ve Tehditler

Türkiye'nin Katar'daki olumlu imajı ve coğrafi yakınlığı Katar'a yatırım yapacak Türk firmaları için büyük önem arz etmektedir. Düşük nüfusu, bir kaç büyük şirket tarafından kontrol edilen pazarı, alım gücü çok yüksek yerli ve batılı nüfusun sayıca az (yerel nüfus 250.000 civarındadır); alım gücü düşük, çoğunlukla Hint altkıtasından gelen işçilerin ise sayıca fazla olması, Katar pazarında beklentilerin doğru konumlandırılmasını gerektirmektedir. Tüketim alışkanlıkları farklı olduğundan her sektörde fırsat yakalamak güç olmaktadır.

Katar'ın hızlı gelişen ekonomisi ve büyük altyapı yatırımları, başta inşaat malzemeleri ve kimyasalları olmak üzere, otomotiv ve yedek parçaları, iş makineleri, mobilya, gıda, müteahhitlik, turizm, sağlık sektörlerinde firmalarımız açısından büyük potansiyel taşımaktadır.

Katar'da başarılı faaliyetler yürütmek, Katar'da etkin ve aktif bir temsile bağlıdır. Katarlı alıcı kuruluşlar ve iş çevreleri, gerek ticaretle, gerek müteahhitlik sektöründe Katar'da yerleşik bir firmayı tercih ettikleri için aktif temsilci bulunduran firmalar Katar pazarındaki eksiklikleri yakından görme ve buna anında müdahale edebilme şansına kavuşmakta, müteahhitlik sektöründe de doğru fiyatlandırma yapabilmektedirler.

Arz güvenliği gerektiren Katar pazarının küçük ancak yeniliklere hızlı cevap veren yapısı, pazardan pay almak isteyen firmalarımızın arzı ve talebi sürekli olarak takip etmelerini gerektirmektedir. Fakat, devlet tekelleri, oligopoller ve lojistik imkanlarının yetersizliği gibi olumsuzluklar fırsatlardan yararlanılmasını zorlaştırmaktadır.

Katar mevzuatında Katarlı ortağın %51 paya sahip olma zorunluluğu bulunmaktadır. Ayrıca, şirket kuruluşu, ticaret ve ihale mevzuatının yeterince şeffaf olmaması gibi etkenler profesyonel bir hukuki desteği zaruri kılmaktadır.

Diğer taraftan, özellikle müteahhitlik sektöründe faaliyet gösteren firmaların; ihaleyi gerçekleştiren idareler ile yapılan raporlama-yazışmalar, yüksek iş güvenliği standartları ve bunların uygulanması konusunda uluslararası iş tecrübesine sahip olmaları gerekmektedir. Aksi takdirde bu firmaların ihaleleri üstlenme veya üstlenseler bile bitirebilme şansları bulunmamaktadır.

Katar'ın nüfusunun azlığı, özellikle yerel nüfusun 250.000 civarında olması, etkin bir ilişkiler ağını önemli kılmaktadır. Katar'da yerleşik firmalar, zaman içerisinde sağlam bir ilişkiler bütünü oluşturarak pazardaki yerlerini sağlamlaştırmakta, diğer taraftan tamamladıkları başarılı projeler ve gösterdikleri performansla yerlerini sağlamlaştırmaktadırlar.

T.C. Doha Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, firmalarımızın Katar'a yerleşmek konusundaki kararlarında tavsiyelerde bulunmakta ve şirket kuruluşlarında dikkat etmeleri gereken hususlarda firmalarımızı aydınlatmaktadır.

Kaynaklar

DTM İGEME Katar Ülke Raporu 2009

Economic Intelligence Unit, Country Profile, Qatar April 2010

IMF Qatar Statistics Appendix March 2010

Qatar Central Bank, Quarterly Statistics Bulletin, December 2009

Qatar National Bank, Qatar Economic Review, 2009

T.C. Doha Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

TÜİK Türkiye-Katar 2005-2010 Dış Ticaret İstatistikleri

Türkiye Müteahhitler Birliği İnşaat Sektörü Analizi Raporu, Nisan 2010

U.N. Human Development Report 2009

Faydalı Linkler

Katar Kalkınma Planlaması Genel Sekreterliği; <http://www.planning.gov.qa>

Katar Merkez Bankası; <http://www.qcb.gov.qa>

Katar Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı; <http://www.mec.gov.qa/en/index.php>

Katar Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı, Yatırım Teşvik Dairesi; <http://www.investinqatar.com.qa>

Katar Petrolüm Şirketi; <http://www.qp.com.qa/qp.nsf>

Katar Bayındırlık İdaresi; <http://www.ashghal.gov.qa>

Katar Uluslararası Fuarçılık Merkezi; <http://www.qiec.com.qa>

Katar Enerji Şehri – Lusail; <http://www.energycity.com>

Pearl Qatar Yerleşkesi; <http://www.thepearlqatar.com/main.aspx>

T.C. DOHA BÜYÜKELÇİLİĞİ

Al Istiqlal Street No:21 Dafna Doha-Qatar Posta Adresi: P.O.Box: 1977

Telefon: +974 495 13 00

Faks: +974 495 13 20

E-Posta: tcdohabe@qatar.net.qa

T.C. DOHA BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Posta Adresi: P.O. Box 39217, Doha, State Of Qatar

Müşavirlik Adresi: Jawaan Str. Retaj Business Center No: 215 Al Sadd - Doha

Telefon: +974 434 21 30

Faks: +974 434 21 28

E-Posta: dt_doha@gmail.com

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

TOBB Plaza Talatpaşa cad. No:3 Kat:5 34394 Gültepe Levent İstanbul

Telefon: 0 212 339 50 00 (pbx)

Faks: 0 212 270 30 92

E-posta: info@deik.org.tr

Web: www.deik.org.tr

Yönetim Kurulu Başkanı:

M. Rifat Hisarcıklıoğlu

İcra Kurulu Başkanı:

Bahri Can Calıcıoğlu

Genel Sekreter:

